

2023-02-03

Till
Stadsbyggnadskontoret
stadsbyggnadskontoret@stockholms.se

Yttrande över detaljplan för fastigheterna Bäverstocken 1 m.fl., södra Rågsved vid Bjursätragatan i stadsdelen Rågsved, S-Dp 2020-12583

Stockholms Naturskyddsförening (nedan föreningen) ger nedan sina synpunkter på aktuell detaljplan.

Sammanfattning:

Det är bra att ett antal redan hårdgjorda ytor tas i anspråk eller ytor med låga naturvärden. Bebyggelseförslaget gällande kvarter 5 kan inte accepteras så detaljplanen behöver krympas i denna del, möjligen kan den mindre huskroppen i kvarter 5 söder om gångvägen gå att uppföra. Det bör finnas alternativ mark till kvarter 5 genom att omvandla parkeringshus eller bygga närmare Bäverdammsgränd.

Bebyggelseförslaget gällande kvarter 13 kan delvis accepteras, här krävs höga krav på god inpassning av bebyggelsen.

Bebyggelseförslaget gällande kvarter 1,2,3, 9, 10, 11 och 12 kan acceptera med viss reservation. Rågsveds naturreservat bör utökas kring Persons betong.

Kommunen bör höga ambitionsnivån gällande ekologisk kompensation, ett antal förslag finns listade i föreningens yttrande.

Den ekologiska kompensation får inte bli av typen åtgärder som ändå skulle ha utförts. Detaljplanen beaktar inte miljöbalkens krav i 3 kap. 6 §.

Allmänt om byggnationen

Planförslaget bygger på en rad nya huskroppar i södra delen av Rågsved, allt inom samma detaljplan. Att ta fram större detaljplaner som förläggs utspritt är givetvis mer effektivt på ett sätt, men risken ökar att någon del av detaljplaneförslaget innebär stor problematik. Så är det i aktuell detaljplan. Flera valda platser är förhållandevis godtagbara för exploatering även om en del naturmark påverkas, men så har Stadsbyggnadskontoret även förlagt byggnation som är mycket problematisk i detta fall. Det gäller kvarter 5 som innebär exploatering i natur- och friluftsområdet nedanför Rågsved, dessutom i en del som konstaterats ha högt naturvärde. På så sätt är aktuell detaljplan inte tillräckligt godtagbar.

Kvarter 1

Exploateringen inom kvarter 1 kan accepteras med viss reservation. Platsen har låga naturvärden och låga rekreativa värden. Bebyggelsen bör förläggas så att det mesta hamnar på den hårdgjorda parkeringen och så att maximalt med grönska bibehålls i T-korsningen Bäverbäcksgård / Bjursätragatan.

Kvarter 2.

Exploateringen inom kvarter 2 kan accepteras med viss reservation. Platsen är ganska känslig då den ligger som en grön inramning av den efterföljande entrén till natur- och friluftsområdet, tillika Rågsveds naturreservat. Dock är det bättre att de bygger här en längre ner i backen mot Rågsveds naturreservat. Bebyggelsen bör utformas för att spara de mesta skyddsvärda träden på platsen. En hel del träd försvinner tyvärr här, vilket ställer stora krav på ekologisk kompensation.

Kvarter 3.

Exploateringen inom kvarter 3 kan accepteras med viss reservation. Naturmarken består av högt naturvärde på denna plats, vilket ställer särskilt stora krav på god inpassning. Bebyggelsen bör utformas för att spara de mesta skyddsvärda träden på platsen. En hel del träd försvinner tyvärr här, vilket ställer stora krav på ekologisk kompensation.

Kvarter 5.

Exploateringen inom kvarter 5 kan *inte* accepteras. Denna plats är definitivt en del av natur- och friluftsområdet och det finns ingen anledning att exploatera här. Åtminstone de huskroppar inom kvarter 5 som ligger norr om gångvägen bör utgå helt i planeringen. Dessa huskroppar, med tillhörande infrastrukturdragning och vägdragning, ligger i naturmark som har högt naturvärde. Den mindre huskroppen som ligger söder om gångvägen i kvarter 5 är inte lika miljöskadlig så den kan möjligen accepteras. Föreningen noterar att ett parkeringshus bevaras precis intill, trots att det är snarare är den marken som bör ianspråkta för bostäder. Mark bör även kunna upplåtas närmare Bäverdammsgränd.

Kvarter 9, 10, 11 och 12

Exploateringen inom kvarteren 9, 10, 11 och 12 kan accepteras med viss reservation. Huskropparna föreslås ligga nära tunnelbanan. Tyvärr tas naturmark i anspråk i denna del. Bebyggelsen bör utformas för att spara de mesta skyddsvärda träden på platsen. En hel del träd försvinner tyvärr här, vilket ställer stora krav på ekologisk kompensation.

Kvarter 13

Exploateringen inom kvarter 13 kan delvis accepteras. Naturmarken består till en del av högt naturvärde på denna plats, vilket ställer höga krav på god inpassning av bebyggelsen. Bebyggelsen bör utformas för att spara de mesta skyddsvärda träden på platsen. En hel del träd försvinner tyvärr här, vilket ställer stora krav på ekologisk kompensation.

Ekologisk kompensation

Föreningen noterar att det finns en del resonemang kring ekologisk kompensation/grönkompensation. Det framgår i planbeskrivningen (sid. 101) att "staden planerar att kompensera för detta genom åtgärder i intilliggande Rågsvedsskogens naturreservat. Specifika åtgärder kommer ingå i kommande projektering. Att värna och stärka de ekologiska värdena är även en utgångspunkt vid upprustning av de offentliga rummen". Här vill föreningen understryka att ekologisk kompensation inte får vara sådant som ändå skulle ha gjorts, det måste vara större åtgärder som möjliggörs utöver ordinarie naturvårdsåtgärder.

Det framgår också av planbeskrivningen (sid. 78) att "*de nedtagna trädens stammar avser staden omhänderta och placera i närområdet, en åtgärd som bidrar till den biologiska mångfalden i området. Nyplantering av träd kommer också göras i samband med stadens entreprenader på allmän plats.*" Detta är självklarheter som föreningen ser det. Givetvis ska fällda och biologiskt värdefulla trädstammar stanna kvar i området som en förbättringsåtgärd i kvarvarande naturmark. Att nya träd ska planteras är givet, det bör därutöver påtalas att de nya träden ska vara storväxta och förstärka t.ex. eksamband eller barrskogssamband.

Föreningen anser att kommunen bör höja ambitionsnivån gällande ekologisk kompensation. En ambitiös åtgärd i Rågsveds naturreservat är att:

- Gräva om mer av Kräpplaån så att mycket mer av meandring av vattenföreningen uppnås.

- Avsätta pengar för sanering av f.d. Snösätra industriområde/upplagsområde. Det är indirekt en ekologisk kompensation för i nuläget kan utsläpp från det förorenade Snösätra industriområde/upplagsområde skada den ekologiskt känsliga naturmiljön och vattenmiljön runt omkring.

- Skapa häckningsöar för skrattnås i Fagersjöviken, gynna fågellivet generellt runt fågeltornet

- Rusta upp skyltningen längs med Kräpplasåret

- Ytterligare förstärka entréerna till naturreservatet med stora tavlor vid fler ingångar

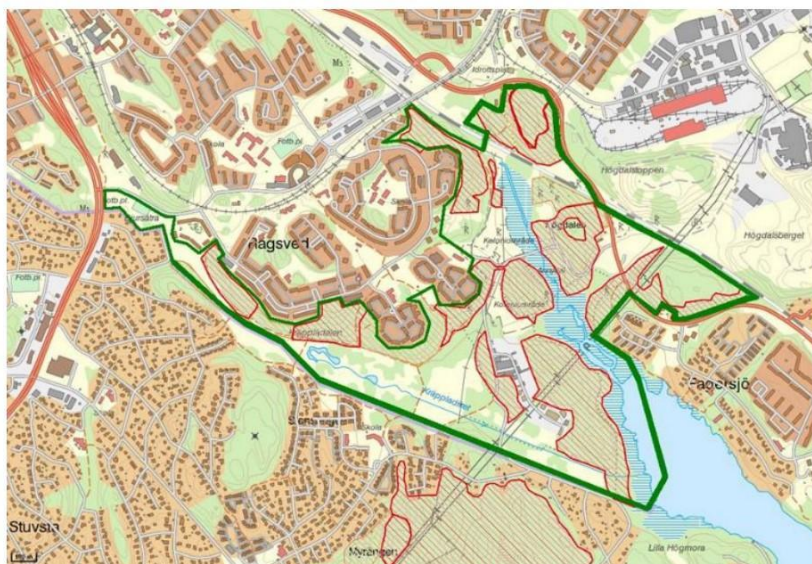
Rågsveds naturreservat bör utökas, inte minst kring Persons betong

Föreningen anser att det var mycket olyckligt att gränsdragningen för Rågsveds naturreservat inte blev bättre kring Persons betong när naturreservatet beslutades 2018. Nu går naturreservatsgränsen nere vid gångvägen mot kolonilotterna och lämnar därmed en ganska stor areal naturmark med högt naturvärde utanför naturreservatet. Att exploatering sker i det nu utelämnade området är mycket negativt.

Föreningen vill alltså i detta sammanhang påtala att det var både ologiskt och orimligt att aktivt utelämnat naturmark med naturvärdesklassningen högt naturvärde så denna mark hamnade precis utanför naturreservatsgränsen. Det är nämligen just naturmark med högt naturvärde som särskilt väl lämpar sig för att skyddas inne i ett naturreservat. Att gränsdragningen av naturreservatet kring Persons betong var en kompromiss har vi förstått, men på detta ställe var det inte alls rätt att göra en kompromiss. Den politiskt förhastade felbedömning som gjordes 2018 borde naturligtvis rättas till nu i efterhand. Nedan har föreningen klistrat in ett utdrag ur samrådsredogörelsen för Rågsveds naturreservat. Här visas på en karta hur naturreservatsgränsen borde se ut för Rågsveds naturreservat, det är alltså det förslag som Stockholms Naturskyddsförening skickade in under samrådet för Rågsveds naturreservat.

Samrådsredogörelse
Dnr 2017-14371
Sida 43 (79)

Karta med utpekade nyckelbiotoper röstreckade. Kartan redigerad av Naturskyddsföreningen med grön linje = vår förordade naturreservatsgräns. Kartkälla: Skogsstyrelsen, Skogens pärlor.

Detaljplanen beaktar inte miljöbalkens krav på att hushålla med värdefull naturmark

Föreningen bedömer inte att aktuell detaljplan följer 3 kap. 6 § miljöbalken. Naturmiljön med högt naturvärde, som återfinns i kvarter 5, är av sådan karaktär att den har betydelse från allmän synpunkt på grund av dess naturvärden och värde som yta för friluftsliv. Att exploatera denna naturmarksyta är *inte* i linje med att denna typ av mark så långt som möjligt skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Inte heller ligger denna exploatering i linje med att behovet av grönområden i tätorter särskilt skall beaktas. Exploateringen i kvarter 5 försämrar dels på direkt platsen men även i dess omgivning med en rad indirekta, negativa, effekter. Ljusföroreningar som drabbar fladdermöss, kanteffekter och ökad risk för ytterligare trädfällningar kring husen p.g.a. klagomål är indirekta effekter som bör undvikas på denna plats.

För Stockholms Naturskyddsförening
Anders Tranberg, ordförande